

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен “доктор” по област на висше образование: 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина; професионално направление: 6.1 Растениевъдство, научната специалност 04.01.19 „Декоративни растения“

Автор на дисертационния труд: Валентин Панчев Панчев - задочен докторант към катедра „Градинарство“, научна специалност „Декоративни растения“ при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: „Проучвания върху различни начини на размножаване на видове от род *Tilia*“

Рецензент: доцент д-р Иванка Йорданова Кръстева, Институт по декоративни и лечебни растения-София, професионално направление 6.2 Растителна защита,, научна специалност 04.01.10 Растителна защита (вкл. фитопатология, вирусология, хербология и др.) определена за член на научното жури със заповед № РД-16-775, 20.09.2018 год. от Ректора на АУ.гр. Пловдив.

1. Актуалност на проблема.

През последните 10-15 години липата заема все по-голям дял сред дървесните видове използвани в озеленяване на паркове и лесопаркове като солитерно растение, в групи и за алейно озеленяване. Видовете от род *Tilia* притежават високи декоративни качества, устойчивост на абиотични и биотични стресови фактори, голяма продължителност на живот и свойството да погълщат вредните газове и тежките метали. Това обуславя все по-голямото им търсене и използване в градското озеленяване, което поставя на дневен ред проблемите пред производителите на посадъчен материал, свързани с размножаването на тези видове.

Като се има предвид, че липите са едни от най-предпочитаните и използвани широколистни листопадни видове в европейското и световно декоративно градинарство, изясняването на въпросите и проблемите, отнасящи се до начините на размножаване: семенно (продължителен покой, неедновременно узряване и ниска кълняемост на семената); вегетативно размножаване чрез резница (нисък размножителният коефициент на вкореняване) и *in vitro* техники за микро- размножаване на липа, разработената тема на дисертационния труд придобиват особена актуалност.

В литературния обзор са отразени най-важните изследвания и съвременни постижения у нас и в чужбина, свързани с размножаването на липата. Извършен е обстоен анализ на постигнатите до този момент резултати при *in vivo* и *in vitro* размножаването на видовете липа и трудностите за преодоляване на дълбокия покой при семенното размножаване. Получената информация е позволила на докторанта правилно да изгради целта и задачите, методологията за провеждане на експерименталната работа и получените резултати доказват важността на изследването.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Целта на дисертационния труд е формулирана ясно и коректно и за реализирането ѝ са поставени 3 конкретни задачи, свързани с изследване на възможностите за семенно размножаване на 3-те най-използвани в страната видовете от род *Tilia* (*T. platyphyllos* Scop., *T. cordata* Mill., *Tilia tomentosa* Moench.); проучване на различни методи за вегетативно им размножаване чрез зелени резници и прилагането на *in vitro* техники за микrorазмножаване на липа.

Използваните методи са описани ясно и избраната методология съответства на поставените цел и задачи, което е основание че получените резултати са достоверни и значими.

Получените данни са обработени статистически.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Дисертационният труд е оформлен добре и написан на добър научен стил на 150 страници, и включва 51 бр. таблици, 24 фигури и снимки, и библиография от 116 източника, в. т.ч. 37 на кирилица и 79 на латиница. Дисертацията е структурирана правилно, което се потвърждава от раздела «Резултати и обсъждане», чийто дял представлява 55.3% от целия обем.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Раздел «Резултати и обсъждане» е представен на 82 страници от дисертационната работа. Дискусията на получените резултати показва едно задълбочено познаване на проблематиката. Докторантът много обстойно е проучил състоянието на проблема, което е предпоставка за правилен подход при обобщаване на получените резултатите от извършената огромна по обем експериментална работа. Данните са анализирани компетентно и статистически подкрепени. В дискусията е направена съпоставка между получените от докторанта и чуждите автори резултати. Това е доказателство, че той е придобил необходимите знания и квалификация за извеждане на самостоятелна научна работа.

5. Приноси на дисертационния труд.

Представеният от докторант Валентин Панчев дисертационен труд има научно-приложен характер. Изводите са формулирани ясно и точно обобщават получените резултати и препоръка за практиката от тази разработка.

В резултат на прецизната научноизследователска работа са формулирани 6 научни приноси, от които 4 научни, 3 научно-приложни и 1 с потвърдителен характер.

6. Критични бележки и въпроси.

Дисертационният труд е написан ясно, резултатите са интерпретирани коректно, но имам следните въпроси:

1. На стр. 99, в последния абзац е посочено, че "На фиг. 15, 16 и 17 са показани резултатите от регресионния анализ на вкореняване на зелените резници от изпитваните видове след третирането им с „Чаркор“. За коя от изпитаните концентрации на препарата е направен този анализ и съответната дискусия?

2. В бъдещата си научноизследователска работа докторантът смята ли да продължи и задълбочи проучванията свързани с размножаването при липата?

7. Публикувани статии и цитирания.

Към материалите по защитата са представени три научни публикации по темата на дисертацията, в които докторанта В. Панчев е пръв автор.

Справка за цитирания на публикуваните научни статии не е предоставена.

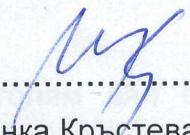
Авторефератът е оформен според изискванията в правилника на ССА за прилагане на ЗРАСР за получаване на образователна и научна степен "доктор" и отразява обективно получените резултати, изводи и препоръки на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените, от докторанта, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оцена **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на Валентин Панчев Панчев образователната и научна степен "**доктор**" по научната специалност „Декоративни растения”.

Дата: 18. 10.2018 г.

Изготвил становището:

гр. София

(доц. д-р Ivanka Krysteva)